

2 Tesoronikii

Pauruusoono aa tauraa yanaa aavaa Tesoronikii varuuyani reeravai

Gioonna kiaapu Tesoronikii varuuya Yisuu Kirisiiva makee tino kava tiinaraivaara pinaama yaata utuuvuara Pauruuso aa nnaagiai yanaa aavaa iyani reeravai. Vooyaano tunoo: Vaa Udaanga Yisuu Kirisiiva nninara tuu suaivo niiivaivee, tuu kuaivaara Pauruuso fafaarainno safuuma iya kiaa mmiravai. Mmuaarareeraivo iyasi niiivaata mmamma niitareeraivaatama varadaata iya mmannammanna Yisuunnara kutaavaivee kiaa kiada ngiari mmooriiyauvaa varada varida yoketaama mmooriiyauvaa iikiateeraivaara Pauruuso yamayamaa kuaiyauvaa iyani fafaara reeravaivee.

1 ¹ Gioonna kiaapu vaa ausa hanigiada Tesoronikii variyaiyaso, na Pauruusoono yanaivaa ngiini fafaarakiaunoo. Siraasooya Timotiiya ni tasipama variaani na yanaivaa ngiini fafaarakiaunoo. Vaa ngia ausa hanigieeraiya ti Napoonna Anutuuqaa gioonna kiaapuya varida ti Udaanga Yisuu Kirisiinna tasipama variaanoo.

² Ti Napooa Anutuuqoota ti Udaanga Yisuu Kirisiivaatama kati ngiiiyara yoketaama yaata utida ngiari ausa nuufaivaitana ngii mida nnaasu variateeraivaara ta yaata utuaunnaanoo.

Ti Udaanga Yisuuva tiinara suaivaki Anutuuqo gioonna kiaapuuya yaparainaravai

³ Ti seenayaso, ta makemakee ngiiiyara Anutuuqaa kiaa mmida kiaunnaanoo: Yoketaayavee, kiaunnaanoo. Ngia Anutuuqaara kutaavaivee kiaa kiada iikiaivo vaa yaagueeqavai vaivo fai vakia roo vioo vioo yaagueeqama pinaavai vainaravai. Ngia ngiingiiiyara ngiingiiiyara mmuduuya ruaivo vaa pinaavai vaivo fai vioo vioo pinaa ari vookaraivai vainaravai. Ngia itaama variaivaara ta aikiooma ngiiiyara makemakee

yoketaayavee kiaunnanoo. ⁴Ngia itaama variaivaara teenoo gionna kiaapu vaa ausa hanigiaiyaata kua tida ngiiyara mannaka kiaunnanoo. Gionna kiaapuuya maisa mmooriivaa ngii miaavo ngii mmamma nniitaraikiainnaata mmannammanna yaagueeqama varida Anutuuqaa kutaavaivee kiaa kiada yaagueeqama variaivaara ta ngiiyara mannaka kiaunnanoo.

⁵Ngia itaama yaagueeqama variaivaara ta kooyaa rikiada kiaunnanoo: Anutuuqoono fai mmuakiaaya yaparainno irisaiyauvaa safuuma iya mmimaravaivee, kiaunnanoo. Itaama vaino too mmamma nniitaraeraivaa ngia varada varidaata Anutuuqaa yaagueeqama variaivaara ivo gionna kiaapuuyara diravaki inna aikiooma ivaki kuateera fai ngii tinaravai. ⁶Fai Anutuuqo ataama safuuma iinaravai. Mmooi maisaiyauvaa vaa ngii muuyauvaa fai ivo irisai maisaiyauvaa iya mmimaravai. ⁷Ngii mmuaararaivaata tiita ti mmuaararaivaatama Anutuuqo iinai fai ta kati variaaravai. Udaanga Yisuu Kirisiiva ngiauvakidiri kooyaa tiinara suaivaki fai Anutuuqo itaama iinaravai. Fai Udaanga Yisuu Kirisiiva aangeraa yaagueeqaiyaata ikia hauruuvo pinaama taivaatama tasipama tiinaravai. ⁸Gionna kiaapuuya hama Anutuuqaa kuaivaa rikiada arinaima taiyaatama ti Udaanga Yisuu Kirisiinna kua mmayaaya yoketaivaa hama arinaima rikiada iikiayaatama irisai maisaiyauvaa iya mmimaravaara fai itaama tiinaravai. ⁹Ivo tiinai rikiada iya irisai maisaivaa varada tupatupaa koonnama varira yoosinnaivaki variaaravai. Fai iya hama Udaanga Yisuu Kirisiinna tasipama inna mmeekia ari vookaravaki variaaravai. ¹⁰Ii suai ivaki ivo tiinai rikiada fai ariinnee kiaa mmataama kiai gionna kiaapuuya innara ari vookaraama yoketaa tuanaavee kiaravai. Innara kutaavaivee tira gionna kiaapuuya kua yoketaivaa innara tida avai kurutooma kiada yaaku vuatavuatakiaravai. Ta kua mmayaayaivaa ngii gaa ngii miaannaivaara ngia kutaavaivee tuuvaara ngieetama itaa kiaravai.

¹¹Ivaaraida ta makemakee ngiiyara yaaku varada variaunnanoo. Anutuuqo ngii iinai rikiada ngia ivo ngii maavee tiivaugiataama aikiooma yoketaama variateeraivaara ta ngiiyara yaaku varaunnanoo. Ivo ari yaagueeqaivaadiri ngii iinanai ngia inna mmooi yoketaivaa ngii iikiatainai ngia innara kutaavaivee kiaa kiada inna mmooriivaa iidada taikaaravaara ta ngiiyara yaaku varaunnanoo. ¹²Ngia itaama iikio rikioo ti Udaanga Yisuu Kirisiiva tiinara suaivaki inna nnutuuvo yaataroo ari vookaraama vainaravai. Vaino rikioo ivo ngii iinai rikiada fai ngieetama yoketaama ari vookaraama variaaravai. Ti Anutuuqoota ti Udaanga Yisuu Kirisiivaatama kati gionna kiaapuuyara yoketaama yaata utiivaaraida ngia itaama ari vookaraama variaaravai. Ngia itaama variaaravaara ta ngiiyara yaaku varaunnanoo.

Vaidi mminnamminnaa maisa suvuairavo nninara kuavai

2 ¹Ti seenayaso, ti Udaanga Yisuu Kirisiiva tiinaraivaaraata Anutuuoqo ti rupi nuunama kinai ta Yisuunna tasipama hara kiada variaaraivaaraatama na kooyaa ngii giaa ngii minai rikiaatee. ²Na yaagueeqama ngii giaa ngii minai rikiaatee. Vooyaano kiaanoo: Vaa Yisuuva tiivaivee, kiaiavaara sa akiairaama ngiengie vo vuayaata vo vuayaata utiraida sa ngii ausaiyauvo ari vookarai ausa tasipama variatee. Ta Anutuuoqo ti kiaa ti mmii kuaivaa ta kiaa kookieema kiaunna suaivaki vaidi voovoono rikiai kuavai tiivainnee? Vara ta Anutuuoqaa kua mmayaayaivaa kiaa kookieema kiaunna suaivaki rikiai kuavai tiivainnee? Vara yanaa voovai tiisidiri nniivaudiri yaaruoo rikiai kuavai tiivainnee? Hama teeta rikiaunnanoo. ³Vaidi vooyaano sabi kua sabi kuaivaa ngii giaa ngii miaivaa ngia rikieevoora aa kua aavaa na ngii giaa ngii minai rikiaatee. Yisuuva tiinara suaivaki fai hama ivo nnaammaratu tiinaravai. Tauraa gioonna kiaapuuya Anutuuoqaaara mmooka hanigia mmi kiada innara ooqoo kiaa kikio nnaagiai mminnamminnaa maisa suvuaira vaidiivo ikia aakiaana kuanaraivoono kooyaa nninaravai. ⁴Fai ivo ngioo gioonna kiaapuuya mmatayaa diaa mminnamminnaiyauvaara ti Anutuuoqovee kiaiyauvaara ooqoo tioo mmuakiaa mminnamminnaiyauvaa iya ausa mmuduuya mmiraiyauvaaraatama fai ooqoo tinaravai. Ooqoo kiaa kioo tinara: Vaa na yaataree variaunoo, kiaa kioo fai Anutuuoqaa nnau pinaivaki oro varioo ariiyara tinara: Na Anutuuoqovee, tinaravaivee.

⁵Ivo itaa kua tinaraivaara na ngii tasipama variaa suaivaki na ivaara ngii giaa ngii miravaivee. Vara vaidi ngia ivaara taunnu kiaannee? ⁶Anna makee ii na kiau kua ivaa kaanaivo nnivoora kiaa kioo inna uuda raira yaagueeqaivoono inna uuda rainno varioo varinoo. Vaa ngia ivaa arinaima teeda rikiaavai. Anutuuoqo tinara: Aikioovaivee. Ngianee, tinara suaivaki nnaasu fai mminnamminnaa maisa suvuaira vaidiivo nninaravai. ⁷Mminnamminnaa maisa vareera aataruuvo vaa hataumaki vaivo aanna makee iinno varinoo. Mmannammanna iinono uuda rairaivoono uuda rairaiavaa rabikiaa kino rikioo mminnamminnaa maisa vareera aataruuvo fai kooyaa vainaravai. ⁸⁻¹²Kooyaa vaino too mminnamminnaa maisa suvuaira vaidiivoota fai kooyaa nninaravai. Ivo Sataangaa yaagueeqaivaa tasipama ngioo unnakuavavaa kua kaayau ari vookara ari vookarai unnakua mmooriiyauvaa iinaravai. Fai iinno varioo gioonna kiaapu ikiana kuaaraiya maisai unnakua unnakuaiyauvaa arinaidiri kuaa roo iinaravai. Hama iya kua kutaivaara yoketaavaivee kua kiada hama ivaara mmuduuya ruaivaara Anutuuoqo hama iya vitoo yoketaivau yapanai iya ikia aakiaana kuaaravai. Iya kua kutaivaara ooqoo kuaivaara Anutuuoqo tino unnakua tiraivo iya aakiaiyauvaki

iinno varinai fai iya unnakua iira aataruuvaara kutaavaivee kiaaravai. Mmuakiaaya itaama kua kutaivaara ooqoo kiaa kiada mminnamminnaa maisaiyauvaara mmuduuya riraiya fai Anutuuqo iya yaparaira suaivaki irisai maisaiva iya mminaravai. Tauraa fai mminnamminnaa maisa suvuaira vaidiivo nnino nnaagiai Udaanga Yisuu Kirisiiva tiinaravai. Fai mminnamminnaa maisa suvuaira vaidiivo kooyaa nnino rikioo Udaanga Yisuu Kirisiiva ari yaikiaivaadiri innayaa fuu tino putinaravai. Udaanga Yisuu Kirisiiva ari tiinara suaivaki fai mmeekia ari vookaraivaa tasipama tioo inna ruputino eeyaara taikaanaravaivee.

**Anutuuqo ngii vitoo yoketaivau yapaanaraivaara
ngii mmataama kieeravai**

¹³Ti seenayaso, Anutuuqo ngiiyara mmuduuya ruaiyara ta ngiiyara innaata makemakee kua yoketaivaa kiaunnaano. Anutuuqoono tauraa ngii vitoo yoketaivau yapaanaraivaara ivo ngii mmataama kieeravai. Ngia Anutuuqaa kua kutaivaara kutaavaivee tikio ivo Mmannasa Yoketaivaa tino too ngii vitoo ari gioonna kiaapu tuanaaya ngii yapa kiaanaravai. Ivo itaama ngii mmataama kioovaara ta ngiiyara innaata makemakee kua yoketaivaa kiaunnaano. ¹⁴Ta mmayaaya yoketaivaa ngii giaa ngii miaannaduu rikiada ngia ngiingii ausaiyauvaa hanigieeravai. Ngia ngiingii ausaiyauvaa hanigiada Udaanga Yisuu Kirisiinna oyai ari vookaraivaa varaateeraivaara Anutuuqo ngii maavee tiravai. ¹⁵Ti seenayaso, ta kiaunna kuaivo itaama vaivaara rikiada yaagueeqama variatee. Ta avaikidiri ngii giaa ngii miaanna kua aataruuvaata ta yanaa fafaarama kiaanna kuaivaatama puaisa utuatee. ¹⁶⁻¹⁷Ti Napoova Anutuuqo tiyara mmuduuya ruo kati tiyara yoketaama yaata utuoo tupatupaa yamaa kua yamaa kua ti tikiai ta yoketaama variaaraivaara ta faannaida variaunnaano. Ivaata ti Udaanga Yisuu Kirisiivaatama ngii aakiaiyauvaki iikiai ngia yaagueeqama varida mmuakiaa mmoori yoketaivaa iida mmuakiaa kua yoketaivaa kiateeraivaara ta ngiiyara yaaku varaunnaano.

Pauruusainna tunoo: Tiiyara yaaku varaatee, tiravai

3 ¹Ti seenayaso, aa ta nnaagiai vo kua voovaara ngii giaa ngii mikiai rikiaatee. Tiiyara yaaku varaatee. Udaanga Yisuu Kirisiinna mmayaayaivo makemaakee tikio nuainno varinai gioonna kiaapuuya rikiada ivaara kua yoketaivaa kiaaraivaara tiyara yaaku varaatee. Vaa mmayaayaivo ngii yoosinna aakiaiyauvaki itaama nuaivai. ²Vo kua voovaraatama yaaku varaatee. Maisa vaidiiva maisamaisai mmooriivaa iikiaiysidiri Anutuuqo ti vita yoketaivau yapaanaraivaara yaaku varaatee. Hama mmuakiaa gioonna kiaapuuya Yisunna mmayaayaivaara kutaavaivee kiaavai. Ivaara tiyara yaaku varaatee.

³Hama Udaanga Yisuu Kirisiiva ngiiyara yaata vuenनावai. Vaidi maisaivo ngii utivoora kiasa Yisuuva ngii iinanai fai ngia yaagueeqama yoketaivau variaaravai. ⁴Ta ngii giaa ngii miaunna kuaivaa ngia rikiada iidada fai ngia mmannammanna iikiaaraivaara ta ngiiyara kutaa iikiaravaivee kiaunnanoo. Ti Udaanga Yisuu Kirisiiva ti yaata utiraivaki ti kiasa ti mmikiai ta ngiiyara kutaa iikiaravaivee kiaunnanoo.

⁵Udaanga Yisuu Kirisiiva ngii aakiaiyavaki iinai ngia Anutuuqaara mmuduuya ruateeraivaara ta yaaku varaunnanoo. Yisuu Kirisiiva ngii iinai ngia innara yaata utida mmannammanna yaagueeqama variateeraivaaraatama ta yaaku varaunnanoo.

Mmuakiaaya mmuaavai mmuaavai mmoori varaatee

⁶Ti seenayaso, ta Udaanga Yisuu Kirisiinna mmooriivaa varaunnayara tida ta yaagueeqama ngii giaa ngii mikiai rikiaatee. Ngii seena vaa ausa hanigieeraiya ngiari hara kiada variraivaara hama yaata utida mmoori varada ta iya kiasa mmiaunna kuaivaa hama rikieerama kiada kati kumina varikiai sa iya tasipama variatee. Pikiaatee. ⁷Vaa ngiengieenoo rikiaavai. Ta ngiisi kuaanna suaivaki ta hama vida kati hara kiada varirama kiada titi variraivaara ta yaata utida mmoori vareeravai. Ta itaama ngii vita vitaakiaannaivaa ngieeta teeta iikiaravee. ⁸Gionna kiaapu voovoono ti variraivaa too yeenna mminnaa vooyavai ti mmuduu hama ta kati vareeravai. Ta irisai mmida vareeravai. Sa ngia ti mmooriivaa varada yeenna mminnamminnaiyavuaa ti mmiateeraivaara ta titi mmamma mmuyai utu rikiada ti mmooriivaa varada heenaivaa ikiannaivaa vara nuunama kiada mmoori vareeravai. ⁹Ta ngiiyara mmooriivaa iikiaanna irisaivaara ta aikiooma ngii yaparakiataama vaudaata hama ta ngii yaparairavai. Ngia ti teeda tiinikaraama mmoori iikiateera ta yaagueeqama mmoori vareeravai. ¹⁰Ta ngii tasipama variaanna suaivaki ta ngii giaa ngii mida kiaannanoo: Gionna kiaapu voovoono hama mmoori vareerainno kati varinai inna tikio rikioo ivo sa yeenna nnaivee, tiravai.

¹¹Ta rikiaannaduu ngii tasipama varuu vooya kati kuminaya varida ngiari seenaiya mmoori varooyavuaa taa kiada murumuru tida tunoo: Iya koonnama varaanoo, kiasa ngiariita hama mmoori vareera kati varuuvaara ta itaa kua tiravai. ¹²Udaanga Yisuu Kirisiinna mmoori varaunnayara tida iya itaama varuuvaara ta yamaa kua yamaa kua tida mmannammanna yaagueeqama kiaunnanoo: Tirooma varida mmoori varaatee. Varada ngiingii mmooriyavakinnaa yeennaiyavuaa nnaatee. Ta itaa kua kiaunnanoo.

¹³Ti seenayaso, ngia mmoori yoketaivaa iikiaivaara sa ngii pirisakiaivee. ¹⁴Aa yanaa aavaki vai kua aavaa ta ngii giaa ngii miaunnaivaa gionna kiaapu ivaki variaa voovoono ivaa rikioonnaata

mmannammannainno varinai ivaa teeda tuqinnama ivaa taatee. Sa inna tasipama variatee. Ivo mmamma maisakiaiveeraivaara sa inna tasipama variatee. ¹⁵Sa innara ti nnammutuaavaivee kiaa kiada pikiada oro voovau variatee. Ti seena tuanaavaivee kiaa kiada yamaa kua yamaa kua tida oro voovau variatee.

Kua arai voovai Pauruuso reeravai

¹⁶Udaanga Yisuu Kirisiiva ausa nuufa variraivaa oyai nakaarivovee. Yoketaa suaivakiaata maisa suaivakiaatama ivo ariinoo ausa nuufaivaa ngii miaiveeraivaara ta yaaku varaunnaano. Ivo mmuakiaaya ngii tasipama vakiaiveeraivaara ta yaata utuaunnaano. ¹⁷Na Pauruuso neenoo nini yaakukidiri nini nnutuuvaa tasipama fafaarakiau aavaa taatee. Na Pauruusoono ngiiyara yaata utuee boo kiaunoo. Mmuakiaa yanaiyauvaa na fafaarakiauyauvunu itaama nini nnutuuvaa tasipama nnaasu fafaarakiauvai.

¹⁸Ti Udaanga Yisuu Kirisiiva kati gionna kiaapuuyara yoketaama yaata utiraivo ngia mmuakiaaya ngii tasipama vakiaivee.